

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ХДУ
Протокол засідання Вченої ради ХДУ
№ 8 від 20 жовтня 2017 р.
Голова Вченої ради, ректор
Диссе проф. В. М. Стратонов

ОСВІТНО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

НОРМАТИВНА СКЛАДОВА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 226 Фармація, промислова фармація
(код та найменування спеціальності)

Херсон 2017

ЗМІСТ

I. ПЕРЕДМОВА

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ В ГАЛУЗІ 22 ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 226 ФАРМАЦІЯ, ПРОМИСЛОВА ФАРМАЦІЯ

III. ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС, НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ БАКАЛАВР

IV. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ БАКАЛАВРА

V. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

VI. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

VII. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

VIII. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОПП

Додаток А .....

Додаток Б .....

Додаток В .....

I. ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розроблена згідно з вимогами Закону України “Про вищу освіту”.

Програма відповідає першому (бакалаврському) рівню вищої освіти та шостому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації.

Розроблено робочою групою кафедри органічної та біологічної хімії і кафедри загальної та неорганічної хімії.

Внесено Херсонським державним університетом. Рішення Вченої ради протокол №8 від 30.01.2017, наказ № 91-Д від 13.02.2017.

У поданій редакції введено вперше.

Розробники освітньо-професійної програми:

Сидоренко Олександр Вікторович, кандидат фармацевтичних наук, доцент кафедри загальної та неорганічної хімії Херсонського державного університету;

Близнюк Валерій Миколайович, доктор хімічних наук, професор кафедри загальної та неорганічної хімії Херсонського державного університету;

Іванищук Світлана Миколаївна, кандидат фізико-математичних наук, завідувач кафедри загальної та неорганічної хімії Херсонського державного університету, доцент;

Речицький Олександр Наумович, кандидат хімічних наук, доцент кафедри органічної та біологічної хімії Херсонського державного університету;

Решнова Світлана Федорівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри органічної та біологічної хімії Херсонського державного університету;

Вишневська Людмила Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної та неорганічної хімії Херсонського державного університету;

Рябініна Анна Олександрівна, кандидат технічних наук, доцент кафедри загальної та неорганічної хімії Херсонського державного університету;

Єренко Олена Константинівна, кандидат фармацевтичних наук, доцент кафедри загальної та неорганічної хімії Херсонського державного університету.

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ В ГАЛУЗІ 22 ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 226 ФАРМАЦІЯ

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня “бакалавр” є нормативним документом Херсонського державного університету, в якому визначається зміст навчання, встановлюються вимоги до змісту, обсягу і рівня освітньої та професійної підготовки бакалавра зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація.

Освітньо-професійна програма (ОПП) підготовки бакалаврів поширюється в Херсонському державному університеті.

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти: Бакалавр

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 226 Фармація, промислова фармація

Кваліфікація: Бакалавр з фармації. Провізор

з нормативним терміном навчання (денна форма): **3 роки.**

Опис предметної області

Мета освітньо-професійної програми – забезпечити фундаментальну теоретичну та практичну підготовку висококваліфікованих кадрів, які б набули глибоких міцних знань для виконання професійних завдань та обов'язків науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі сучасної фармацевтичної науки.

Основними завданнями підготовки бакалавра є:

- оволодіння методологією наукового пізнання;
- поглиблене вивчення теоретичних та методологічних основ фармації;
- вдосконалення філософської підготовки, орієнтованої на професійну діяльність;
- вдосконалення знань іноземної мови для використання у професійній та науковій діяльності;
- формування здатності розв'язувати типові і складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я;
- формування навичок самостійної науково-дослідної діяльності;
- формування компетентностей, що є необхідними для успішної роботи в даній галузі;
- формування вмінь та навичок застосування засобів сучасних інформаційних та комунікаційних технологій у професійній та науково-дослідній діяльності;

– оволодіння загальнонауковими методами системного функціонального та статистичного аналізу.

Освітня професійна програма є складовою частиною системи стандартів вищої освіти та використовується в процесі:

- розроблення та корегування відповідних навчальних планів і програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- розроблення засобів діагностики рівня якості освітньо-професійної підготовки бакалавра;
- визначення змісту навчання у системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- акредитації освітньої програми;
- зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації бакалаврів спеціальності 226 Фармація, промислова фармація.

Виконання освітньо-професійної програми є необхідною умовою успішної академічної підготовки фахівця кваліфікації бакалавра за даною спеціальністю.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України “Про вищу освіту”, Національної рамки кваліфікацій і встановлює:

- необхідний рівень теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, здобутих особою і достатніх для продукування нових ідей, розв’язання комплексних проблем у галузі дослідно-інноваційної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження;
- обов’язкову та вибіркочку компоненту змісту навчання в Херсонському державному університеті, обсяг та рівень засвоєння у процесі підготовки відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація;
- перелік рекомендованих навчальних дисциплін підготовки бакалаврів, вимоги до структури навчальних дисциплін за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація, що у цілому забезпечує формування компетентностей бакалавра;
- форму підсумкової атестації;
- термін навчання.

Користувачами освітньо-професійної програми є:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються у Вищому державному навчальному закладі України “Херсонський державний університет”;
- науково-педагогічні працівники Вищого державного навчального закладу України “Херсонський державний університет”, які здійснюють підготовку бакалаврів спеціальності 226 Фармація, промислова фармація;
- екзаменаційна комісія спеціальності 226 Фармація, промислова фармація;
- приймальна комісія Вищого державного навчального закладу України “Херсонський державний університет”.

Освітньо-професійна програма є обов'язковою для Херсонського державного університету, який планує здійснювати підготовку бакалаврів за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація, і використовується для ліцензування та акредитації.

Освітньо-професійна програма призначена для атестації випускників Херсонського державного університету, який планує здійснювати підготовку бакалаврів за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація.

Академічні права випускників

Випускники, які успішно атестувались за програмою Крок 1 “Фармація”, зможуть продовжити освіту на рівні магістра в області загальної фармації, спеціальної практики, охорони здоров'я, наукових досліджень з фармації та охорони здоров'я, лідерства та менеджменту. Після закінчення навчання за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація випускники можуть продовжити навчання у вищих навчальних закладах за кордоном для здобуття вищої освіти за цією або іншою спеціальністю.

Працевлаштування випускників:

Допуск до професії – наявність академічної і професійної кваліфікації, підтвердженої документом про вищу освіту.

Сфера працевлаштування: випускники можуть працювати в аптеках, на аптечних складах, фармацевтичних виробничих підприємствах, фармацевтичних фірмах, митних службах, контрольно-аналітичних та судово-медичних експертних лабораторіях.

За результатами виконання освітньо-професійної програми, присвоєння відповідної академічної і професійної кваліфікації згідно Класифікатору професій ДК 003:2010, затвердженого Наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 за № 327 та враховуючи реальні потреби ринку праці бакалаври мають такі перспективи працевлаштування: можуть обіймати посади провізора аптеки, провізора аптечного складу, провізора аптечного підприємства, провізора контрольно-аналітичної лабораторії.

III. ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС, НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ БАКАЛАВР

3.1. Освітньо-професійна програма передбачає такі цикли підготовки:

- загальної підготовки;
- професійної підготовки.

Програма також передбачає практичну підготовку та підготовку до атестації та атестацію здобувачів вищої освіти, що разом з вищенаведеними циклами забезпечують відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень.

3.2. Термін навчання (кількість років) і максимальний навчальний час підготовки бакалавра (кількість кредитів ЄКТС) розподіл змісту ОПП підготовки бакалавра за обов'язковою компонентою, мінімальний і максимальний навчальний час за циклами підготовки, навчальний час на державну атестацію наведено в додатку А.

Мінімальний навчальний час підготовки за циклами, кількість кредитів ЄКТС викладання кожної з навчальних дисциплін і практик обов'язкової компоненти програм підготовки бакалавра наведено у додатку Б.

Структурно-логічну схему вивчення дисциплін подано в діаграмі структури програми підготовки бакалавра в додатку В.

Позначення

НРК – Національна рамка кваліфікацій;

ЗК – загальні компетентності;

СК – спеціальні (фахові, предметні) компетентності;

ЗР – загальні результати навчання;

СР – спеціальні (фахові, предметні) результати навчання.

IV. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ БАКАЛАВРА

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності за вимогами НРК

ЗК ₁	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим. Здатність діяти соціально, відповідально та з громадянською свідомістю
ЗК ₂	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК ₃	Прагнення до збереження навколишнього середовища
ЗК ₄	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим
ЗК ₅	Дух підприємництва, здатність виявляти ініціативу
ЗК ₆	Знання та розуміння предметної області та розуміння професії
ЗК ₇	Здатність до адаптації та дії у новій ситуації
ЗК ₈	Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися другою мовою
ЗК ₉	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
ЗК ₁₀	Здатність до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді
ЗК ₁₁	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
ЗК ₁₂	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

Діяльність бакалавра фармації включає організаційні, технологічні, контрольно-аналітичні, адміністративно-господарські (управлінські) функції, визначення потреби в лікарських засобах та виробих медичного призначення, організацію їх постачання; забезпечення сучасної технології виготовлення ліків за рецептами і вимогами закладів охорони здоров'я; приймання,

зберігання та відпуск лікарських засобів, здійснення контролю за якістю ліків; проведення інформаційної роботи, дотримання принципів фармацевтичної деонтології, постійне підвищення професійного рівня.

СК ₁	Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик
СК ₂	Здатність здійснювати діяльність з розробки і оформлення документації щодо чіткої визначеності технологічних процесів виготовлення та виробництва лікарських засобів відповідно до правил належних практик
СК ₃	Здатність організувати виробничу діяльність аптек щодо виготовлення лікарських препаратів у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, включаючи обґрунтування технології та вибір допоміжних матеріалів відповідно до правил Належної аптечної практики (GPP)
СК ₄	Здатність організувати та брати участь у виробництві лікарських засобів в умовах фармацевтичних підприємств, включаючи вибір технологічного процесу із обґрунтуванням технологічного процесу та вибором відповідного обладнання згідно з вимогами Належної виробничої практики (GMP)
СК ₅	Здатність організувати та проводити заготівлю лікарської рослинної сировини з урахуванням раціонального використання ресурсів лікарських рослин, прогнозувати та обґрунтовувати шляхи вирішення проблеми збереження та охорони заростей дикорослих лікарських рослин відповідно до правил Належної практики культивування та збирання вихідної сировини рослинного походження (GACP)
СК ₆	Здатність організувати діяльність аптеки із забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами, парафармацевтичними товарами, засобами медичного призначення та лікувальною парфумерно-косметичною продукцією відповідно до вимог Національної лікарської політики, належної аптечної практики та інших організаційно-правових норм фармацевтичного законодавства
СК ₇	Здатність організувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) в аптечних закладах, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів України
СК ₈	Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та вироби медичного призначення відповідно до чинного законодавства України
СК ₉	Здатність розробляти, впроваджувати та застосовувати підходи менеджменту у професійній діяльності аптечних, оптово-посередницьких, виробничих підприємств та інших фармацевтичних організацій відповідно до принципів Належної практики фармацевтичної освіти та Глобальної рамки FIP
СК ₁₀	Здатність організувати і здійснювати загальне та маркетингове управління асортиментною, товарно-інноваційною, ціновою, збутовою та комунікативною політиками суб'єктів фармацевтичного ринку на основі результатів маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному і міжнародному ринках
СК ₁₁	Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її

	складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів
СК ₁₂	Здатність організовувати, забезпечувати і проводити аналіз лікарських засобів та лікарської рослинної сировини в аптечних закладах і контрольно-аналітичних лабораторіях фармацевтичних підприємств відповідно до вимог Державної фармакопеї та інших нормативно-правових актів
СК ₁₃	Здатність здійснювати контроль якості лікарських засобів у відповідності з вимогами Державної фармакопеї України та належних практик, визначати способи відбору проб для контролю лікарських засобів відповідно до діючих вимог та проводити їх сертифікацію, запобігати розповсюдженню фальсифікованих лікарських засобів
СК ₁₄	Здатність брати участь у розробці, апробації та впровадженні методик контролю якості лікарських засобів, фармацевтичних субстанцій, лікарської рослинної сировини і допоміжних речовин з використанням фізичних, фізико-хімічних та хімічних методів контролю
СК ₁₅	Здатність визначати лікарські засоби та їх метаболіти у біологічних рідинах та тканинах організму, проводити хіміко-токсикологічні дослідження з метою діагностики гострих отруєнь, наркотичного та алкогольних сп'янінь
СК ₁₆	Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та виробів медичного призначення відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров'я
СК ₁₇	Здатність здійснювати моніторинг ефективності та безпеки застосування населенням лікарських засобів згідно даних щодо їх клініко-фармацевтичних характеристики
СК ₁₈	Здатність забезпечувати раціональне застосування рецептурних та безрецептурних лікарських засобів згідно з фізико-хімічними, фармакологічними характеристиками, біохімічними, патофізіологічними особливостями конкретного захворювання та фармакотерапевтичними схемами його лікування
СК ₁₉	Здатність здійснювати домедичну допомогу хворим та постраждалим у екстремальних ситуаціях
СК ₂₀	Здатність здійснювати консультування та фармацевтичну опіку під час вибору та відпуску безрецептурного лікарського засобу шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, показань та протипоказань керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого із врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних особливостей лікарського засобу
СК ₂₁	Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань внутрішніх органів, попередження небезпечних інфекційних та паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями

V. ЗМІСТ ОBOB'ЯЗKОВОЇ КОМПОНЕНТИ ПІДГОТОВКИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Зміст освітньо-професійної програми

5.1.1. На основі аналізу системи компетентностей бакалавра зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація визначається система знань, що потрібна для їх формування, у вигляді переліку дисциплін з мінімальною кількістю навчальних годин/кредитів їх вивчення (наведено у навчальному плані).

Перелік дисциплін, включених до обов'язкової та вибіркової компоненти ОПП для формування навчальних планів Херсонського державного університету, наведено в додатку Б.

Система знань у вигляді упорядкованого набору (масиву) навчальної інформації, яка представлена анотаціями навчальних дисциплін обов'язкової та вибіркової компоненти із мінімальною кількістю кредитів ЄКТС їх вивчення, наведено у додатку Г.

Невід'ємна складова освітньо-професійної програми – типові або авторські програми навчальних дисциплін, які видаються окремо і затверджуються рішенням Вченої ради Херсонського державного університету.

5.1.2. Присвоєння кваліфікації “Бакалавр фармації. Провізор” здійснюється після виконання освітньо-професійної програми в повному обсязі і складання державної атестації, забезпечується також видами практики: навчальна тривалістю 2 тижня (3 кредити ЄКТС), виробничою практикою тривалістю 6 тижнів (9 кредитів ЄКТС).

5.1.3. Вибіркова компонента ОПП підготовки бакалавра складається з навчальних дисциплін самостійного вибору ВНЗ та вибору студента. Перелік цих дисциплін визначається у вибірковій частині ОПП Херсонського державного університету залежно від професійного спрямування програми підготовки бакалавра.

5.1.4. ВНЗ має право збільшувати мінімальний час вивчення навчальних дисциплін освітньо-професійної програми підготовки бакалавра не більше ніж на 50% за рахунок годин вибіркової частини.

Університет має право у встановленому порядку змінювати назви навчальних дисциплін.

Зміни обов'язкової та вибіркової компоненти освітньо-професійної програми відбуваються виключно за рішенням Вченої ради Херсонського державного університету.

5.2. Навчальні та виробничі практики

Проходження навчальної (3 кредити ЄКТС) та виробничої практики (9 кредитів ЄКТС) є обов'язковим компонентом виконання ОПП підготовки бакалавра за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація.

Проходження студентами практик є важливою умовою їх професійної підготовки до фахової діяльності, формування у них необхідного і

достатнього обсягу практичних знань і вмінь відповідно до ступеня вищої освіти “Бакалавр”.

Метою практик є оволодіння студентами сучасними методами, формами та засобами професійної діяльності, формування в них на базі одержаних знань із базових дисциплін, професійних навичок та вмінь для вирішення конкретних професійних завдань в умовах реального виробничого процесу, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній та науковій діяльності.

Навчальна практика проходить у межах навчальних дисциплін підготовки фахівців у відповідних кабінетах і лабораторіях, що забезпечуються відповідною кафедрою на факультеті природознавства, здоров'я людини і туризму та на інших факультетах університету. Вибір дисциплін, з яких відбуватиметься навчальна практика, здійснюється заздалегідь, відповідно до педагогічного навантаження працівників кафедри.

Виробнича практика проводиться в умовах, максимально наближених до реальних умов майбутньої професійної діяльності. Бакалаври безпосередньо спостерігають і вивчають діяльність фармацевта, знайомляться зі змістом і обсягом його роботи.

Розподіл навантаження навчальних та виробничої практик відповідає змісту функціональних обов'язків фармацевта.

В результаті проходження навчальної і виробничої практики у бакалаврів повинні бути сформовані конструктивні, організаторські, комунікативні й дослідницькі вміння фахівця, необхідні для забезпечення провідних аспектів професійної діяльності.

Засобами діагностики успішності навчання є аналіз результатів роботи бакалаврів на практиці.

Результати навчання

Компетентність	Результат навчання	Загальні результати навчання за вимогами НРК
ЗК ₁	ЗР ₁	Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини
ЗК ₂	ЗР ₂	Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності
ЗК ₃	ЗР ₃	Дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму, вимог техніки безпеки та охорони середовища при здійсненні професійної діяльності
ЗК ₄	ЗР ₄	Використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових завдань професійної діяльності
ЗК ₅	ЗР ₅	Позиціонувати свою професійну діяльність та особистісні якості на фармацевтичному ринку праці; формулювати цілі власної діяльності з урахування суспільних і виробничих інтересів

ЗК ₆	ЗР ₆	Аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності
ЗК ₇	ЗР ₇	Виконувати професійну діяльність з використанням креативних методів та підходів
ЗК ₈	ЗР ₈	Здійснювати професійне спілкування сучасною українською літературною мовою, використовувати навички усної комунікації іноземною мовою, аналізуючи тексти фахової направленості та перекладати іншомовні інформаційні джерела
ЗК ₉	ЗР ₉	Здійснювати професійну діяльність використовуючи інформаційні технології, “Інформаційні бази даних”, системи навігації, Internet-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології
ЗК ₁₀	ЗР ₁₀	Дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, споживачами, ефективно працювати у команді
ЗК ₁₁	ЗР ₁₁	Використовувати методи оцінювання показників якості діяльності; виявляти резерви підвищення ефективності праці
ЗК ₁₂	ЗР ₁₂	Аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.

Компетентність	Результат навчання	Спеціальні (фахові, предметні) результати навчання
СК ₁	СР ₁	Планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-правових актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик
СК ₂	СР ₂	Розробляти й оформлювати технологічну документацію щодо виробництва (виготовлення) лікарських препаратів в аптеках і на фармацевтичних підприємствах.
СК ₃	СР ₃	Обирати раціональну технологію, виготовляти лікарські засоби у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, оформлювати їх до відпуску. Виконувати технологічні операції: відважувати, відмірювати, дозувати різноманітні лікарські засоби за масою, об’ємом тощо.
СК ₄	СР ₄	Обґрунтовувати технологію та організувати виробництво лікарських засобів на фармацевтичних підприємствах.
СК ₅	СР ₅	Організувати та проводити раціональну заготівлю лікарської рослинної сировини.
СК ₆	СР ₆	Здійснювати комплекс організаційно-управлінських заходів щодо забезпечення населення та закладів охорони здоров’я лікарськими засобами й ін. товарами аптечного асортименту
СК ₇	СР ₇	Здійснювати всі види обліку в аптечних закладах, адміністративне діловодство. Здійснювати процеси

		товарознавчого аналізу, забезпечувати вхідний контроль якості лікарських засобів та документувати їх результати
СК ₈	СР ₈	Розраховувати основні економічні показники діяльності аптекних закладів, а також податки та збори. Формувати усі види цін (оптово-відпускні, закупівельні та роздрібні) на лікарські засоби та вироби медичного призначення
СК ₉	СР ₉	Розробляти, впроваджувати та застосовувати підходи менеджменту у професійній діяльності аптекних, оптово-посередницьких, виробничих підприємств та інших фармацевтичних організацій відповідно до принципів Належної практики фармацевтичної освіти та Глобальної рамки FIP
СК ₁₀	СР ₁₀	Організовувати і здійснювати загальне та маркетингове управління асортиментною, товарно-інноваційною, ціною, збутовою та комунікативною політиками суб'єктів фармацевтичного ринку на основі результатів маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному і міжнародному ринках
СК ₁₁	СР ₁₁	Враховувати дані щодо соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості ліків
СК ₁₂	СР ₁₂	Застосовувати у професійній діяльності сучасні методи контролю якості лікарських засобів та лікарської рослинної сировини
СК ₁₃	СР _{13.1}	Здійснювати всі види контролю якості лікарських засобів, визначати основні органолептичні, фізико-хімічні, хімічні та фармако-технологічні показники лікарських засобів
	СР _{13.2}	Складати сертифікати якості, враховуючи результати проведеного контролю
СК ₁₄	СР _{14.1}	Визначати основні органолептичні, фізико-хімічні, хімічні та фармако-технологічні показники лікарських засобів
	СР _{14.2}	Обґрунтовувати, здійснювати апробацію і впроваджувати методи для стандартизації, здійснювати статистичну обробку результатів згідно з вимогами Державної фармакопеї України
СК ₁₅	СР ₁₅	Обирати біологічні об'єкти аналізу, здійснювати визначення ксенобіотиків та їх метаболітів у біологічних середовищах та давати оцінку отриманим результатам з урахуванням розподілу токсинів в організмі
СК ₁₆	СР ₁₆	Визначати вплив факторів навколишнього середовища: вологи, температури, світла, тощо на стабільність лікарських засобів та виробів медичного призначення
СК ₁₇	СР ₁₇	Використовувати клініко-фармацевтичні дані для здійснення моніторингу ефективності та безпеки застосування лікарських засобів

СК ₁₈	СР ₁₈	Визначати вплив факторів, що впливають на процеси всмоктування, розподілу, депонування, метаболізму та виведення лікарського засобу і обумовлені станом, особливостями організму людини та фізико-хімічними властивостями ЛЗ
СК ₁₉	СР ₁₉	Надавати домедичну допомогу хворим при невідкладних станах та постраждалим у екстремальних ситуаціях
СК ₂₀	СР _{20.1}	Визначати переваги та недоліки лікарських засобів різних фармакологічних груп з урахуванням їхніх біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей
	СР _{20.2}	Рекомендувати споживачам лікарські засоби та товари аптечного асортименту з наданням консультативної допомоги
СК ₂₁	СР ₂₁	Проводити санітарно-просвітницьку роботу у фаховій діяльності при виникненні спалахів інфекційних захворювань

РОЗПОДІЛ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
1. Нормативні навчальні дисципліни		
1.1. Дисципліни соціально-гуманітарної підготовки		
ЗК ₁ , ЗК ₄	ЗР ₁ , ЗР ₄	Філософія
ЗК ₁	ЗР ₁	Історія України та української культури
ЗК ₈	ЗР ₈	Українська мова (за професійним спрямуванням)
ЗК ₈	ЗР ₈	Іноземна мова
1.2. Дисципліни фундаментальної, природничо-наукової та загально-економічної підготовки		
ЗК ₃	ЗР ₃	Екологія
ЗК ₉ , ЗК ₁₁ , ЗК ₁₂ , СК ₁₁ , СК ₁₃ , СК ₁₅ , СК ₁₇ , СК ₂₀ , СК ₂₁	ЗР ₉ , ЗР ₁₁ , ЗР ₁₂ , СР ₁₁ , СР ₁₁ , СР ₁₃ , СР ₁₅ , СР ₁₇ , СР ₂₀ , СР ₂₁	Основи наукових досліджень (у т.ч. виконання курсових робіт)
ЗК ₉ , ЗК ₁₂ , СК ₁₄	ЗР ₉ , ЗР ₁₂ , СР _{14.2}	Вища математика і статистика
СК ₁₈	СР ₁₈	Біологія з основами генетики
СК ₁₄ , СК ₁₆	СР _{14.1} , СР ₁₆	Фізична та колоїдна хімія
СК ₁₈	СР ₁₈	Анатомія і фізіологія людини
ЗК ₈	ЗР ₈	Латинська мова
СК ₁₆	СР ₁₆	Загальна та неорганічна хімія
СК ₁₄ , СК ₁₈	СР _{14.1} , СР ₁₈	Органічна та біологічна хімія
ЗК ₁₂ , СК ₅	ЗР ₁₂ , СР ₅	Фармацевтична ботаніка

СК ₁₄	СР _{14.1}	Аналітична хімія
СК ₁₄	СР _{14.1}	Фізико-хімічні методи аналізу у фармацевтиці
ЗК ₁₂ , СК ₂₁	ЗР ₁₂ , СР ₂₁	Мікробіологія з основами імунології
1.3. Дисципліни професійної та практичної підготовки		
ЗК ₃ , ЗК ₁₁	ЗР ₃ , ЗР ₁₁	Безпека життєдіяльності, основи біоетики та біобезпеки
ЗК ₁₂ , СК ₁₈	ЗР ₁₂ , СР ₁₈	Біологічна фізика
ЗК ₃	ЗР ₃	Гігієна у фармації
СК ₂ , СК ₃ , СК ₄	СР ₂ , СР ₃ , СР ₄	Технологія ліків
СК ₅	СР ₅	Фармакогнозія
СК ₂₀	СР _{20.1}	Фармакологія
СК ₁₂ , СК ₁₃ , СК ₁₄	СР ₁₂ , СР _{13.1} , СР _{14.1}	Фармацевтична хімія
ЗК ₇ , ЗК ₁₀ , ЗК ₁₁ , СК ₉ , СК ₁₀	ЗР ₇ , ЗР ₁₀ , ЗР ₁₁ , СР ₉ , СР ₁₀	Менеджмент та маркетинг у фармації
СК ₆ , СК ₇ , СК ₈	СР ₆ , СР ₇ , СР ₈	Організація та економіка в фармації
СК ₂ , СК ₃	СР ₂ , СР ₃	Аптечна технологія лікарських засобів
СК ₁₈ , СК ₂₀	СР ₁₈ , СР _{20.1} , СР _{20.2}	Клінічна фармація
2. Практична підготовка		
ЗК ₃ , СК ₁₄ , ЗК ₁₂ , СК ₅ , СК ₂₁ , СК ₁₆	ЗР ₃ , СР _{14.1} , ЗР ₁₂ , СР ₅ , СР ₂₁ , СК ₁₆	Навчальна практика з фармакопейного аналізу лікарської рослинної сировини
ЗК ₇ , ЗК ₁₀ , ЗК ₁₁ , СК ₂ , СК ₃ , СК ₆ , СК ₇ , СК ₈ , СК ₉ , СК ₁₀ , СК ₁₂ , СК ₁₃ , СК ₁₄ , СК ₁₈ , СК ₂₀	ЗР ₇ , ЗР ₁₀ , ЗР ₁₁ , СР ₂ , СР ₃ , СР ₆ , СР ₇ , СР ₈ , СР ₉ , СР ₁₀ , СР ₁₂ , СР _{13.1} , СР _{14.1} , СР ₁₈ , СР _{20.1} , СР _{20.2}	Виробнича фармацевтична практика

VI. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

6.1. Атестація здійснюється на підставі оцінювання рівня компетентності випускників, передбаченого зі спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація з використанням загальнодержавних методів комплексної діагностики:

– стандартний ліцензований тест (Крок 1), комплексний іспит з фармакології, фармацевтичної хімії та фармакогнозії, комплексний іспит з технології лікарських засобів, організації та економіки фармації.

6.2. Присвоєння кваліфікації Бакалавр фармації. Провізор здійснює Екзаменаційна комісія.

VII. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

7.1. Вимоги до організації освітнього процесу

7.1.1. Загальні вимоги, а також вимоги до кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення підготовки бакалаврів у Херсонському державному університеті визначаються нормативами для ліцензування та акредитації напряму підготовки, положенням про організацію освітнього процесу у ВНЗ.

7.1.2. Херсонський державний університет забезпечує студентів і викладачів навчально-методичними матеріалами на паперових та електронних носіях, підручниками і навчальними посібниками, періодичними виданнями за профілем підготовки студентів, доступом до електронних інформаційних ресурсів (у т.ч. через мережу Інтернет) у бібліотеці університету; корпоративними каталогами (спільно з бібліотеками провідних ВНЗ України та світу).

7.1.3. Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів і лабораторій, основний перелік яких включає: кабінет безпеки життєдіяльності та охорони праці, кабінети комп'ютерної техніки, спеціалізовані навчально-тренінгові лабораторії та кабінети, що створюють умови для набуття студентами спеціальних компетентностей зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація.

Вимоги до спеціалізованих лабораторій та кабінетів визначаються окремим документом, що затверджується рішенням НМР університету.

7.2. Внутрішня та зовнішня системи забезпечення якості освітньої та наукової складових підготовки бакалаврів

7.2.1 Система забезпечення якості освітньої та наукової складових підготовки бакалаврів в галузі 22 Здоров'я людини за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація на базі кафедр неорганічної та загальної хімії, органічної та біологічної хімії, здоров'я людини і біології людини та імунології ХДУ має за мету забезпечення високої якості підготовки бакалаврів з відповідної спеціальності.

З метою забезпечення якості освітньої та наукової складових підготовки бакалаврів передбачається впровадження і реалізація комплексної системи, що поєднує взаємопов'язану сукупність як внутрішніх, так і зовнішніх елементів:

– поглиблення теоретичних знань у галузі освіти та набуття практичних навичок та вмій під час вивчення навчальних дисциплін уможливило підвищення якості та набуття комунікаційних компетентностей, одержаних під час вивчення зазначених дисциплін тощо;

– проведення власних аналітичних досліджень є підґрунтям забезпечення якісної складової одержання наукових результатів, що будуть покладені в основу підготовки випускної роботи;

– підготовка і захист звіту з навчальних та виробничої практик; підведення підсумків практики відбувається відкрито на підсумковій конференції перед членами комісії, яка створюється за розпорядженням

декана факультету. За результатами попередньої перевірки звіту готується загальний відзив і визначається його відповідність затвердженим вимогам, звіт рекомендується до захисту перед комісією. Підсумкова оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів, якості підготовленого звіту, загального відзиву та результатів анкетування. Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підводяться на засіданнях Вченої ради факультету;

– проміжна та підсумкова атестації бакалаврів. Під час вивчення навчальних дисциплін перевірка засвоєних знань і успішності бакалаврів здійснюється із використанням кредитної трансферно-накопичувальної системи оцінювання; підсумкова атестація передбачає комплексний екзамен на здобуття ступеня бакалавра.

7.2.2. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності в ХДУ регламентується як загальнодержавними нормами, визначеними Законом України “Про вищу освіту”, законодавчими актами, наказами МОН України, так і розробленими в університеті Положеннями, рішеннями Вченої ради ХДУ, відповідними наказами та розпорядженнями по університету, щорічним Регламентом роботи. Всі зазначені документи розміщені як на паперових, так і електронних носіях.

Наявна в університеті інформаційно-аналітична система дозволяє оперативно інформувати учасників освітнього процесу щодо організаційних та контрольних заходів, оприлюднювати результати.

Контроль якості освітньої діяльності здійснюється на рівнях:

Внутрішньо кафедральний контроль (завідувач кафедри):

– перевірка виконання викладачами планів навчальної, навчально-методичної, організаційно-виховної роботи, про що робляться записи в індивідуальних планах викладачів, у річних звітах викладачів на засіданнях кафедр, у протоколах засідань кафедр;

– перевірка підготовки викладачами навчальних та робочих навчальних програм відповідно вимог МОН України, формування навчально-методичного комплексу забезпечення кожної дисципліни кафедри;

– відвідування занять кожного викладача протягом навчального року з охопленням перевіркою всіх видів навчальної роботи (лекції, практичні та лабораторні заняття, семінари, консультації тощо). Висновки відвідування фіксуються в журналі контролю відвідувань занять завідувачем кафедри;

– проведення відкритих занять, які обговорюються на засіданнях кафедр чи методичних семінарах, та взаємовідвідувань. Висновки з цих заходів фіксуються в журналі контролю відвідувань кафедри.

Контроль на рівні деканату:

– перевірка організації освітнього процесу кафедрами; формування навчального навантаження кафедр, якість розподілу навантаження між викладачами відповідно до базової вищої освіти, наукової спеціальності;

– регулярний контроль дотримання розкладу занять викладачами і студентами факультету;

– відвідування занять викладачів деканами факультетів, членами

науково-методичних рад факультетів;

- контроль дотримання вимог до документального оформлення результатів поточного та підсумкового контролю;

- регулярні звіти завідувачів кафедр на Вченій раді факультету;

- перевірку готовності навчально-методичної документації та номенклатури справ кафедр.

Контроль на рівні ректорату (ректор, проректори, відділи з навчальної та методичної роботи):

- перевірка наявності та виконання затверджених у встановленому порядку стандартів освіти (галузевих, вищого навчального закладу), графіків освітнього процесу; навчальних планів та робочих навчальних планів з кожного напряму підготовки та спеціальності факультету за денною та заочною формою навчання; розгляд та затвердження нових та оновлених навчальних документів на засіданнях вченої ради університету;

- аналіз відповідності змісту навчальних планів і навчальних програм вимогам галузевих стандартів та стандартам університету;

- перевірка наявності робочих програм з дисциплін та їх відповідність елементам освітнього процесу (лекції, семінари, практичні, лабораторні заняття, самостійна та індивідуальна робота тощо);

- відповідності розкладу занять логіці викладання кожної дисципліни, затвердженим планам та програмам;

- комплектності і достатності методичного забезпечення дисциплін (методичні вказівки, конспекти, настанови щодо виконання семінарських, практичних та лабораторних робіт, самостійної та індивідуальної роботи тощо);

- дотримання вимог до документального оформлення результатів поточного та підсумкового контролю та наявності його повного комплекту;

- наявності організаційно-методичного забезпечення проведення всіх видів практик, передбачених навчальними планами, дотримання всіх вимог до комплекту документального забезпечення;

- організаційно-методичного забезпечення проведення атестації за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями відповідно до галузевих стандартів, дотримання всіх вимог до комплекту документального забезпечення;

- шляхом контрольних відвідувань усіх видів занять викладачів ректором, проректорами, керівником відділу з навчальної роботи та керівником навчально-методичного відділу та практик;

- організація експертних перевірок навчально-методичного забезпечення, що розробляється викладачами університету; проведення експертизи дипломних робіт;

- залучення до участі у освітньому процесі, атестації, експертизи результатів науково-методичної роботи представників роботодавців.

На Вченій раді університету та ректораті не рідше одного разу в семестр розглядаються питання про якість освітнього процесу в ХДУ, на окремих факультетах, кафедрах.

Результати здійснених перевірок оприлюднюються та проходять

обговорення на засіданнях кафедр, вчених радах факультетів, університету, навчально-методичних рад тощо.

VIII. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОПП

У цій освітньо-професійній програмі є посилання на такі державні та галузеві стандарти України:

- Національний класифікатор України ДК 003:2010 “Класифікатор професій”, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327.

- Постанова Кабінету міністрів України “Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти” від 29.04.2015 р. № 266, постанова Кабінету міністрів України “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 ” № 53 – редакція від 01.02.2017.

- Закон України “Про вищу освіту” від 01.07.2014//Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 37, 38.

- Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

- Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 “Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266.

- Наказ МОН України від 15 жовтня 2015 №1085 Про Умови прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2016 році.

- Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти : проект [Електронний ресурс] / М-во освіти і науки України. – К. – Режим доступу: (<http://mon.gov.ua/citizens/zv'yazki-z-gromadskistyuu/gromadske-obgovorennya-2016.html>).

- Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти (постанова КМ України від 30 грудня 2015 р. № 1187 “Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти”.

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця 1

Загальний навчальний час за програмою підготовки бакалавра за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація

Освітньо-кваліфікаційний рівень	Термін навчання за денною формою, роки	Максимальний обсяг, кредити ЄКТС
Бакалавр	3,0	180,0

Розподіл змісту освітньо-професійної програми, мінімальний та максимальний навчальний час за циклами підготовки бакалавра за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація

Цикли підготовки	Мінімальний навчальний час за циклами, кредити ЄКТС	Максимальний навчальний час за циклами, кредити ЄКТС
1.1. Дисципліни соціально-гуманітарної підготовки, усього: у т.ч.: • нормативна частина	15,5 (11,5 %)	27,5 (15,3 %)
1.2. Дисципліни фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки, усього: у т.ч.: • нормативна частина	51,0 (37,8 %)	57,0 (31,7 %)
1.3. Дисципліни професійної та практичної підготовки, усього: у т.ч.: • - нормативна частина	51,0 (37,8 %)	78,0 (43,3 %)
3. Практична підготовка	12,0 (8,8%)	12,0 (6,6%)
4. Підготовка до атестації та атестація здобувачів вищої освіти	5,5 (4,1 %)	5,5 (3,1%)
Усього нормативна частина за циклами підготовки за 3 роки	135,0(100%)	180,0 (100,0 %)

Таблиця 3

Навчальний час на атестацію здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти	Мінімальний навчальний час, кредити ЄКТС
Стандартний ліцензований тест (Крок 1)	2,5 (1,9 %)÷
Комплексний іспит з фармакології, фармацевтичної хімії, фармакогнозії	1,0 (0,7 %)÷
Комплексний іспит з технології лікарських засобів та організації та економіки фармації	2,0 (1,5 %)÷

Додаток Б

Перелік навчальних дисциплін нормативної частини освітньо-професійної програми за циклами підготовки бакалавра за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація

Навчальні цикли та назви навчальних дисциплін	Мінімальний навчальний час за циклами, кредити ЄКТС
1.1. Дисципліни соціально-гуманітарної підготовки	
1.1.1. Філософія	3,0
1.1.2. Історія України та української культури	3,0
1.1.3. Українська мова (за професійним спрямуванням)	3,0
1.1.4. Іноземна мова	6,5
Разом	15,5
1.2. Дисципліни фундаментальної, природничо-наукової та загальноосвітньої підготовки	
1.2.1. Екологія	3,0
1.2.2. Основи наукових досліджень (у т.ч. виконання курсових робіт)	4,5
1.2.3. Вища математика і статистика	3,0
1.2.4. Біологія з основами генетики	3,5
1.2.5. Фізична та колоїдна хімія	4,5
1.2.6. Анатомія і фізіологія людини	5,0
1.2.7. Латинська мова	3,0
1.2.8. Загальна та неорганічна хімія	3,5
1.2.9. Органічна та біологічна хімія	7,0
1.2.10. Фармацевтична ботаніка	3,5
1.2.11. Аналітична хімія	4,0
1.2.12. Фізико-хімічні методи аналізу у фармацевтиці	3,0
1.2.13. Мікробіологія з основами імунології	3,5
Разом	51,0
1.3. Дисципліни професійної та практичної підготовки	
1.3.1. Безпека життєдіяльності, основи біоетики і біобезпеки	3,0
1.3.2. Біологічна фізика	3,0
1.3.3. Гігієна у фармації	3,5
1.3.4. Технологія ліків	6,5
1.3.5. Фармакогнозія	6,0
1.3.6. Фармакологія	7,0
1.3.7. Фармацевтична хімія	9,5
1.3.8. Менеджмент та маркетинг у фармації	3,0
1.3.9. Організація та економіка в фармації	3,0
1.3.10. Аптечна технологія лікарських засобів	3,0
1.3.11. Клінічна фармація	3,5
Разом	51,0
3. Практична підготовка	
3.1. Навчальна практика	3,0
3.2. Виробнича практика	9,0
Разом за циклом III (практика)	12,0
Разом за циклом III	63,0
Усього	129,5
Підготовка до атестації та атестація здобувачів вищої освіти	
Підготовка до атестації та атестація здобувачів вищої освіти	5,5
ВСЬОГО	135,0

Діаграма
освітньо-професійної програми підготовки бакалавра
за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація

І рік навчання			
Назва дисципліни	Кредити ЄКТС	І півріч.	II півріч.
1.1.3. Українська мова (за професійним спрямуванням)	3,0	1,0	2,0
1.2.1. Екологія	3,0	3,0	–
1.1.2. Історія України та української культури	3,0	–	3,0
1.1.4. Іноземна мова	2,5	1,0	1,5
1.2.3. Вища математика і статистика	3,0	3,0	-
1.2.4. Біологія з основами генетики	3,5	-	3,5
1.2.6. Анатомія і фізіологія людини	5,0	2,0	3,0
1.2.7. Латинська мова	3,0	3,0	-
1.2.8. Загальна та неорганічна хімія	3,5	3,5	–
1.2.9. Органічна та біологічна хімія	7,0	–	7,0
1.3.3. Гігієна у фармації	3,5	-	3,5
Разом нормативна частина	40,0	16,5	23,5
Разом варіативна частина	20,0	12,0	8,0
Усього	60,0	28,5	31,5
II рік навчання			
Назва дисципліни	Кредити ЄКТС	I півріч	II півріч
1.1.1. Філософія	3,0	3,0	-
1.1.4. Іноземна мова	4,0	2,0	2,0
1.2.2. Основи наукових досліджень (у тому числі виконання курсових робіт)	3,0	1,5	1,5
1.3.2. Біологічна фізика	3,0	3,0	–
1.2.10. Фармацевтична ботаніка	3,5	-	3,5
1.2.11. Аналітична хімія	4,0	4,0	–
1.2.13. Мікробіологія з основами імунології	3,5	–	3,5
1.3.1. Безпека життєдіяльності, основи біоетики та біобезпеки	3,0	–	3,0
1.2.5. Фізична та колоїдна хімія	4,5	4,5	–
1.3.4. Технологія ліків	3,0	–	3,0
1.3.7. Фармацевтична хімія	9,5	4,5	5,0
3.1. Навчальна практика	3,0	-	3,0
Разом нормативна частина	47,0	22,5	24,5
Разом варіативна частина	13,0	6,0	7,0
Усього	60,0	28,5	31,5

III рік навчання			
Назва дисципліни	Кредити ЄКТС	I півріч.	II півріч.
1.2.2. Основи наукових досліджень (у тому числі виконання курсових робіт)	1,5	1,5	-
1.2.12. Фізико-хімічні методи аналізу у фармацевтиці	3,0	3,0	-
1.3.4. Технологія ліків	3,5	3,5	-
1.3.5. Фармакогнозія	6,0	5,0	1,0
1.3.6. Фармакологія	7,0	5,0	2,0
1.3.8. Менеджмент та маркетинг у фармації	3,0	–	3,0
1.3.9. Організація та економіка в фармації	3,0	3,0	–
1.3.10. Аптечна технологія лікарських засобів	3,0	–	3,0
1.3.11. Клінічна фармація	3,5	–	3,5
3.2. Виробнича практика	9,0	–	9,0
4.1. Підготовка до атестації та атестація здобувачів вищої освіти	5,5	–	5,5
Разом нормативна частина	48,0	21,0	27,0
Разом варіативна частина	12,0	9,0	3,0
Усього	60,0	30,0	30,0
Всього нормативна частина	135,0	60,0	75,0
Всього варіативна частина	45,0	27,0	18,0
Разом нормативна та варіативна частини	180,0	87,0	94,0